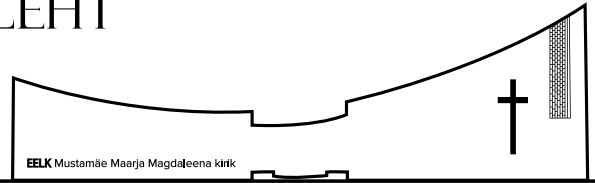


EELK MUSTAMÄE MAARJA MAGDALEENA KOGUDUSE AJALEHT

NR. 02 (63)
VEEBRUAR 2024



VAIKUST KUULATES

Jaana Maria Unga

Piiblis on suurem osa Jumala sõnumeid edasi antud kõnena, kuid ometi tegutseb Jumal ka vaikus. Prohvet Eelijat kõnetas Jumal tasase sahina kaudu (1Kn 19:12). Psalmist kirjutab, et Jumalaga kohtudes vaikib hing (Ps 62:2,6). Läbi Piibli leiame mitmeid kohti, kus manitsetakse vaikusse (vastandina liigsele kõnelemisele) või kus otsitakse vaikus, et kõnelda Jumalaga. Nii läks ka Jeesus üksinda tühja paika, et palvetada (Mk 1:35).

Kuid mis on õigupoolest vaikus? Kõige sagedamini defineeritakse vaikus kui heli puudumist. Antonüümina vastab vaikusse näiteks lärm või müra. Täielik vaikus ei ole tavapärane, sest isegi kui enamik hääli vaikivad meie ümber, on midagi ikka kuulda, kasvõi tuules liikuvad puulehed või inimese enda hingamine. Vaikus ei soosi evolutsiooniga kaasa saanud alalhooinstinkte, sest loomariigis on vaja hääli ohu tajumiseks. Olgu selleks siis oksakrüpsatus, ohtu kuulutatav huige või hoopis hääle puudumine.

Pidevas müras on vaikus saanud tänapäeva maailmas hoopis teise tähenduse. Vaikus kujutab endast midagi ebatavalist ja ootamatut. Inimkonna ajaloos on alati olnud inimesi ja inimrühmi, kes otsivad vaikussest midagi, mis ei kuulu siia maailma. Vaikus võib olla ebamugav, aga see võib näidata ka austust kaaslase vastu. Isegi erinevad rahvad suhtuvad vaikusse erinevalt. Vaikus võib anda vastajale ruumi, aga võib tekitada ka pinget seda ruumi täita. Lõuna-Euroopa rahvad on pigem rääkijad, samas Põhja-Euroopa inimesed pigem kuulajad. Kuhu paigutub aga eestlane, jääb iga lugeja enda otsustada.

2023. aastal avaldas Riikliku Teaduste Akadeemia toimetised (PNAS) teadusartikli vaikusse tajumisest. Teadlased võtsid aluseks kaks erinevat koolkonda, mis väitsid, et vaikus saab kuulda või et me saame ainult tunnetuslikult järeltada vaikusse olemasolu. Teadlased tegid hulga katseid, kasutades kuulmise tajuillusioone sarnaselt meile tuttavate nägemisillusioonidega. Kõigil juhtudel töötlesid katsealused vaikusse hetki sarnaselt heli kuulmisega, mis andis järeltada, et vaikus saab

tõepoolest kuulda. Huvitava avastusena tuli välja, et katsealused tajusid vaikusse aega erinevalt ning see oli seotud reaalselt kuulmise, mitte järeltamisega. Kui helid liiguvad väliskõrvast kõrvakanalit pidi sisekõrva ja panevad kõrva trummikile võnkuma, siis vaikus seda ei tee. Järelikult on kuulmine midagi enam kui lihtsalt helide liikumine, järeltadasid uuringut läbi viinud teadlased.

Olen mõnel korral oma elus olnud täielikus vaikusse ning mul on tekkinud tunne, justkui tahaks aastatepikkune ladestunud müra minu seest välja tulla. Isegi kui otseselt ma ei kuule midagi, on vaikus täielikult tuntav. Mida aeg edasi, seda enam olen õppinud vaikusse kuulama.



Tsitaat Arvo Pärdi keskusest installatsioonilt.

Foto: Jaana Maria Unga

Arvo Pärdi muusikas on pausidel oluline roll, need kannavad puhaste noodikõlade järelkaja ning on sama tunnetuslikud kui iga noot helilooja loomingus. Iseäranis oluline on lihtsuse puhtus, mis annab ka vaikusse puhta kõla, kui nii võib öelda. Kuulsin hiljuti ühe muusiku vestlust Pärdi muusika teemadel ning ta kirjeldas, kuidas iga pauseieelne noot saab vaikusse oma kõla täiuslikkuseni viia.

Samamoodi võib tõlgendada ka Taizé vennaskonna palveelu, mis on oma lihtsuses osadus Jumalaga. Palvuse üks osa on vaikus. "Jumala ees vaikseks jäämine, Püha Vaimu ees avatud olemine ongi juba palve," kirjutavad vennad. Vaikus ei ole aga kunagi tühjus, vaid see on täidetud.

Mis siis täidab vaikusse? Eks iga inimene tajub seda erinevalt. Mida keerulisem on elu ja mida rohkem on müra meie sees ja ümber, seda enam täidab vaikusse selle müra järelkaja. Aga püsiv vaikusse harjutamine ja püüd lihtsuse poole annab ka vaikusse aina enam puhast kõla. Nii Arvo Pärdi heliloomingu kui ka Taizé laulude puhul saab vaikus alguse muusikast. Jumal saab kõnelda vaikusse ning mida puhtam on vaikus, seda selgemalt kõlab Jumala kõne. Nüüd võib ainult mõelda, millise kaja annavad vaikusse meie sõnad ning kas Jumal saab nende sõnade kajas meid ka kõnetada?

JÕULUD MUSTAMÄEL

Marilin Pärna

Meie kiriku peasaal on peaaegu valmis ning see on andnud võimalusi aina rohkem seda ruumi kasutada.



Nuku koori esinemine Mustamäe kirikus. Foto: Marilin Pärna

21. detsember oli meie kirikus ajalooline päev – värskelt valminud saalis toimus esimene koorikontsert väljaspoolt meie kogudust, esines Nuku koor. Rõõm oli näha nii rohkelt kuulajaid saalis, nendest paljud kuulsid meie kirikust esmakordselt ning väljendasid oma suurt vaimustust. Kontsert ise oli fantastiline ning tõestas, milline suurepärase akustika on meie peasaalis. Loodetavasti saame peagi võõrustada siin mitmeid ja mitmeid esinejaid.

Ka jõululaupäeva teenistus kujunes sel aastal eriliseks, sest seegi leidis aset kiriku peasaalis. Jõuluõhtul teenisid Tiina Klement ning Norrast kohale tulnud meie koguduse pikaaegne sõber pastor Vidar Bergsland. Muusikat tegid Maarja Vardja, Kaimo Klement ning külalisena pereansambel Mr Luide Family Singers. Pärast imekaunist teenistust läks õhtu edasi suurepärase jõulusöökidega kaetud laudade taga, millesse olid panustanud erinevad inimesed. Õhtu oli tore ja meeleolukas.

On kujunenud traditsiooniks, et jõluaeg meie koguduses lõpeb koguduse liikmete jõulupeoga kolmekuningapäeval. Mul oli sel korral võimalus



Jõululaupäeva õhtusöök Mustamäe kirikus. Foto: Solveig Bergsland



Mr Luide Family Singers. Foto: Marilin Pärna

kolmandat korda valmistada õhtusöök sellele üritusele. Seega algavad minu tegemised sel päeval juba varajastel hommikutundidel, et külaliste saabumise ajaks toit valmis saada. Köögis näen kõrvalt teiste vabatahtlike toimetamist – kes aitab laudlinu triikida, kes toob nõud keldrist laudadele, kes sätib salvrätikuid, kes aitab köögis midagi koorida või hakkida, kes koristab õhtu lõppedes kõik jälle ära ning paneb oma kohale tagasi ja nii edasi ja nii edasi. Iga panus loeb ning teeb kokku ühe kauni terviku.

Lisaks toiduasadusele on kõigil võimalus üles astuda oma loominguga. Sarnaselt eelmisele aastale oli ka sel korral ilusa muinasjutu pealkirjaga "Tähtis ülesanne" kirjutanud Jaana Maria Unga. Tiina Klement luges meile ette Taizé venna mõtiskluse kolmekuningapäevast ning loo põhjal koostatud küsimusi said kõik laudkonniti omavahel arutada ja neile üheskoos vastused leida. Lisaks oli üks tore üksteise tundma õppimise mäng, kus täringutega said endale veeretada isiklikuma küsimuse ja siis sellele vastata. Küsimused olid näiteks sellised, et mis on sinu kõige erilisem jõuluringitus läbi aegade või siis mis on sinu meelet möödunud aasta kõige erilisem sündmus



Tiina Klement ja Vidar Bergsland. Foto: Marilin Pärna



Kolmekuningapäeva jõulupidu. Foto: Marilin Pärna

meie koguduses. Möödunud aasta meie koguduses võttis kokku vaimulik Tiina Klement ning tõi suure tänutundega erilisel välja vabatahtlike töö. Õhtu lõppes magustoiduga, milleks oli jäätis erinevate lisanditega. Tundus, et kõik jäid rahule selle toredate õhtuga ning kahtlemata on see üks eriline viis oma koguduseperega osaduses olla.

2X2 M² JA TALDRIKUTÄIS KÜLALISLAHKUST

Igal aastavahetusel kogunevad tuhanded noored üle Euroopa ühes linnas, et koos rahus ja üksmeeles palvetada ning võtta vastu uus aasta hoopis teistmoodi. Aastavahetuse noortekohtumise korraldaja on Taizé vennaskond koos kohalike kirikute ja kogudustega. Järgmine taoline kohtumine peetakse Tallinnas, mis on erakordne sündmus. Balti riikides on see varem toimunud Riias aastal 2016/17, Leedus ei ole seda veel korraldatud.

Sageli on kõige olulisem ja ehedam kogemus noorte jaoks osadus ja suhtlemine kohalike inimestega. Et üksteist paremini mõista, selleks tuleb elada ning murda leiba koos. Osaduse kinnistamiseks on noored majutatud külalispereadesse.

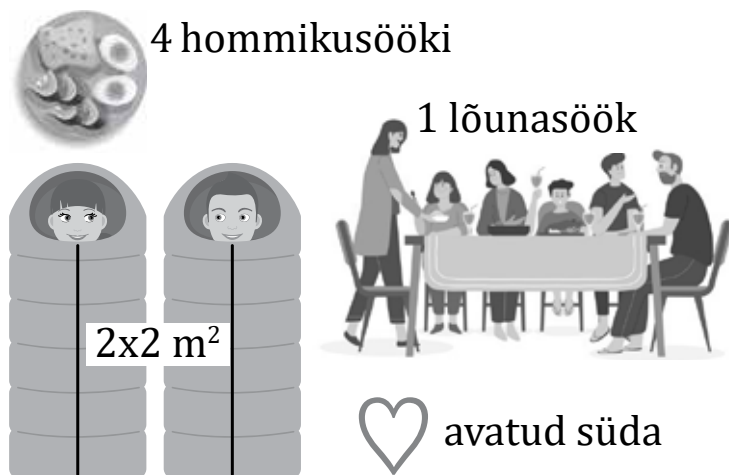
Mida tähendab olla **külalispere**? Kokkutulekule saabuvad 18-35aastased noored vajavad magamisaset, mis võib olla lihtne 2x2 m vaba pind põrandal, lahtikäiv diivan, kušett või voodi. Noored palverändurid võtavad kaasa oma magamiskoti. Lisaks tuleb neile pakkuda neli hommikusööki iga päeva alguses. Kogu ülejäänud päeva veedavad noored Taizé palvustel ja üritustel üle kogu linna ning saabuvad tagasi alles pärast öhtupalvust Tondiraba jäähallis. Vaid 1. jaanuaril söövad noored koos külalisperega lõunat.

Turvalisus on kohtumistel väga oluline ning seetõttu ei ole ei külalispere ega noored palverändurid kunagi

üksi, vaid alati vähemalt kahekaupa. Seega ükski elavad inimesed ei saa kahjuks ametlikult võõrustajad olla. Küll aga saavad nad majutada oma sõpru, kes tulevad kohtumisele kas mujalt Eestist või Euroopast.

Usalduse palverännak on enese ületamine nii vastuvõtja kui ka saabuja jaoks. Seetõttu on oluline ulatada terekäsi ning öelda: "Tere! Ma usaldan sind!"

Kui soovid saada külalispereks, siis palun anna oma soovist teada oma kodukogudusse või lähimasse kogudusse. Täpsem info registreerimise kohta tuleb varsti!



Images: freepik.com

TAIZÉ VENNAD EESTIS

Maris Kuldkepp

Ajavahemikus 6.-20. jaanuar viibisid Eestis kolm Taizé vennaskonna liiget - Philip, Luc ja Simon. Vend Philip on juba korduvalt Eestis käinud, kuna ta on kontaktvend Eesti ja Läti ning Taizé vahel. Vend Luc käis viimati Eestis 90ndatel ja vend Simon oli siin esimest korda. Vend Philipi jaoks oli väga huvitav näha, kuidas meie kiriku ehitus on kulgenud, kuna viimati käis ta Mustamäel eelmise aasta juunis, just enne ehituse jätkumist.

Kahe nädala jooksul toimus vendade osalusel kokku kaheksa palvust Tallinnas (Kaarli, Peeteli ja meie Mustamäe kirikus), Saks, Tartu Pauluses, Rāpinas ja Põlvas. Palvustele järgnevatel koosviibimistel said soovijad nendega suhelda ja ka vendadel oli edasi anda sõnum ning üleskutse eestlastele. Nimelt tulid nad Eestisse, et kohtuda erinevate kirikute juhtide, linnapea ja koguduste liikmetega, et aidata organiseerida aastavahetusel Tallinnas korraldatavat 47. Euroopa noortekohtumist. Koguduste ja nende liikmetega on oluline suhelda, sest kodumajutust vajavad tuhanded siia saabuvad noored ja sellesse kaasatakse ideaalis kõik kristlikud kirikud Tallinnas ja selle lähiümbruses. Registreerimise info tuleb varsti, kuid juba praegu saab igaüks mõelda, kas tal endal on võimalik vähemalt kahte noort majutada või teab ta kedagi, kes seda saab teha.



Taizé vennad Mustamäe kiriku palvusel. Foto: Jaana Maria Ungu

Siinkirjutaja osales neljal palvusel - mõlemal Kaarli kirikus toimunud, meie Mustamäe kiriku ja Saku palvusel. Meie koguduse noor Carola lugus mõlemal Kaarli kirikus peetud palvusel eestikeelset kirjak kohta, tema noorem õde Carmen Mustamäel ingliskeelset ning Martha lugus meie kirikus evangeeliumi norra keeles. Mustamäe kiriku saalis toimunud palvusel osales meeldivalt palju inimesi, eelkõige meie koguduse noori. Osa inimesi viibis taas üle pika aja või üldse esimest korda Mustamäe kirikus. Valitses väga eriline atmosfäär ja oli meeldiv tunne koos laulda, palvetada ning vaikusehetke pidada!

Vennad rõõmustasid, nähes nii Tallinnas kui Tartus taas neid noori, kes võtsid osa vaid paar nädalat varem eelmisest noortekohtumisest Sloveenias Ljubljanas. Samuti külastasid nad Kaarli kooli gümnaasiste. Juba juunis tulevad vennad uuesti Tallinnasse, et ettevalmistuste, kokkulepete ja kohtumistega jätkata.

LEERITUND 4: LUNASTUS (27. OSA)

Jaan Lahe

MINEK SURMAVALDA

Apostlikus usutunnistuses öeldakse Jeesuse kohta, et ta on „alla läinud surmavalda“. Seda 1Pt 3:19 tuginevat väidet, mis eeldab ühest küljest antiikset „kolmekorruselist maailmapilti“, saab aga tõlgendada ka sümboolselt. Kristuse minek surnute juurde tähendab müütilises keeles seda, mille kohta võiks öelda mittemüütiliselt, et nagu Jumala jaoks ei eksisteeri minevikku, olevikku ega tulevikku, vaid on üks ja igavene praegu – nii ei tunne ka Jeesus vahesid „aegade vahel“. Nagu Jumala jaoks, nii jääb minevik alles ka Jeesuse jaoks ja tema jääb avatuks minevikule. Minevik ja need, kes on selles elanud, ei ole lahutatud Kristusest ja mis kõige olulisem – ka tema lunastus ulatub nendeni, kes on elanud enne tema maist elu. See ei piirdu vaid tema ajal või pärast teda elavate inimestega, ühe kitsa ajaperioodiga.

ÜLESTÕUSMINE

Apostlikus usutunnistuses öeldakse Kristuse kohta, et ta on „kolmandal päeval üles tõusnud surnuist“. Nii vanimad Uue Testamendi usuvormelid, Paulus kui ka kõik neli evangeeliumi tunnistavad Kristuse ülestõusmist surnuist. Sõnum Kristuse ülestõusmisest ja usk sellesse on olnud ristiusus keskne algusest peale ja on koguni uurijaid, kes peavad seda ka ristiusu tekkimise lähtekohaks. Kuid mida tähendab Kristuse ülestõusmine sisuliselt?

Kindlasti ei mõtle Uus Testament Jeesuse ülestõusmist tema surnukeha bioloogilise taaselustumisena. Kui evangeeliumid räägivad Kristuse ülestõusmisest, pole seda mõeldud sarnaselt Naini noormehe (Lk 7:11-17), Jairuse tütre (Mk 5:35-43) ega Laatsaruse ülesäratamisega (Jh 11:17-44), kelle Jeesus üles äratas ja kes pöördusid oma füüsilises kehas tagasi maisesse ellu, kuid surid eeldatavalt mingil ajal taas. Jeesus ei pöördunud ju tagasi maisesse ellu, vaid siirdus, nagu ütleb teoloog Ingolf Dalferth, Jumala igavesse ellu. Dalferth kirjutab:

„See ei ole kaugeltki täiesti ebaoluline, millist argumentatsiooniloogikat kasutades struktureeritakse vaidlus (Jeesuse – J. L.) ülesäratamise üle. Mille poolt argumenteeritakse ja mis moel? Mis on õigupoolest vaidlusküsimus? Tühi haud? Ülestõusmise võimalikkus üldse? /---/ Tõenäosus või ebatõenäosus, et kristlik usk ülesäratatud Ristilöödusse on tõene? Kui usk ülesäratatud Ristilöödusse ei ole mitte teoloogiliste põhjenduste tagajärg, vaid eeldus, siis ei tee need usku kindlamaks ning usk ei muutu nende ümberlökkamise läbi paratamatult ebakindlamaks. Tõendamine, et haud ei olnud tühi, puudutaks usku üksnes siis, kui seeläbi võetaks alus Jeesuse ülesäratamise tunnistamiselt. Ja isegi kui (mis juba loogiliselt ei ole võimalik) „tõestataks“ ajalooliselt, et Jeesus Kristus ei tõusnud üles, näidataks sellega üksnes, et Ristilöödu ülesäratamist Jumala poolt

ei saa mõista ajalooliselt kirjeldatava ja seletatava sündmusena ning et kristlik usk on midagi muud kui usk teatud ajaloolistesse faktidesse.“

Evangeeliumid jutustavad küll Jeesuse haua avastamisest tühjana, kuid see ei tulene sellest, et ihu, milles ilmus ülestõusnud Jeesus, oli ta maine ihu. Paulus kirjutab korintlastele, et surnud ei tõuse üles sama ihuga, millega nad maetakse – maetakse maine ihu, üles tõuseb aga vaimne ihu (1Kr 15, 44). Kuigi Paulus mõtleb siin üldist surnute ülestõusmist, eeldab ta ühemõtteliselt, et kristlaste ülestõusmisihu on Kristuse ülestõusmisihu sarnane. Kristuse puhul räägitakse küll „ihulikust ülestõusmisest“, aga kas keha, millega ta sisenes ruumi läbi lukustatud uste, nagu seda kirjeldab Johannese evangeeliumi ülestõusmiselugu (vt Jh 20, 19), saab olla tavaline füüsiline keha?

Evangeeliumide järgi kinnitas Jeesuse haua avastamine tühjana teda järginud naistele Jeesuse ülestõusmist. Aga see ei olnud seda Jeesuse vaenlastele. Matteuse evangeeliumi lõpus tulevad ülempreestrid ja rahvavanemad Jeesuse hauda valvanud sõdurite juurde ja ütlevad neile: „Õelge: Jeesuse jüngrid tulid öösel ja varastasid tema ära, kui me magasime“ (Mt 28:13). Ja evangelist lisab: „(Nad) tegid, nagu neid oli õpetatud. Ja seda juttu levitatakse juutide seas tänini“ (Mt 28:15) – mõeldud on Matteuse evangeeliumi kirjutamise aega, st esimese sajandi 80ndaid aastaid. Mitmed teoloogid, nagu näiteks Ethelbert Stauffer ja Wolfhart Pannenberg, on püüdnud tõestada tühja haua avastamisest rääkiva pärimuse ajaloolisust, kuid seda ei saa tõestada. Tühja haua fakt on sama mitmeti tõlgendatav (vt lisaks Mt 28:13 veel ka Jh 20:13-15) nagu Jeesuse imeteodki ning seepärast ei peaks püüdma rajada sellele ka usku – sellel seisukohal on enamus uuema aja evangeelseid dogmaatikuid. Otsustavaks sai ülestõusmisusu tekkimise jaoks mitte tühja haua avastamine, vaid Jeesuse ilmumine ülestõusnuna ja ülestõusnu kohtumine omadega. Just see veenis jüngreid, et Jeesus on üles tõusnud.

Paul Tillich on öelnud, et ülestõusmine on sündmus, mis ei kuulu maisusesse – see vaid riivab maisust. Ülestõusmine pole üks ajaloosündmus teiste seas, nagu seda oli Aleksander Suure sõjaretk Pärsiasse või keiser Augustuse võimuletulek, vaid miski, mis pole käsitletav ajalooteaduse kateegooriatega, kuid ei ole seletatav ka füüsikaliselt ega bioloogiliselt, vaid üksnes teoloogiliselt. Teoloogiline seletus on, et Jumal äratas Jeesuse üles, ehk teiste sõnadega – kogu universumit mõjutav lõpmatu tõelisus, mis on sealpool aja ja ruumi piire, ulatus Jeesuse ellu, õigemini küll tema surma ja võttis sellelt lõplikkuse. Aga see seletus veenab meid vaid eeldusel, et me juba usume, et on Jumal. Ülestõusmissõnum pole mõeldud usu äratamiseks, vaid juba olemasoleva usu kinnitamiseks.

(järgneb)

TUHKAPÄEV

Jaana Maria Unga

Tuhkapäev asub kalendris kohe pärast vastlapäeva ning tähistab paastuaja algust. Tuhkapäev on alati kolmapäeval ning 40 päeva enne ülestõusmispühi. Pühapäevad liidetakse paastuaja päevadele juurde, sest need on nagoonii paastumiseks ja Jumala teenimiseks mõeldud. Seega on tuhkapäev liikuv püha ning käesoleval aastal langeb see 14. veebruarile, mil muu hulgas tähistatakse ka sõbrapäeva.

Kiriklikus traditsioonis peetakse tuhka patukahetsuse sümboliks. Nii raputati alates 7. sajandist pKr tuhka pähe või õlgadele ja riitele patukahetsemise tseremoonial. Sageli vältas patukahetsus avaliku karistusena 40 päeva, mille järel anti kahetsejale tuhaga märk, mis tähistas karistuse lõppu. Patukahetsejad kandsid lihtsaid patukahetsusrüüsid ja kõndisid paljajalu kiriku uksele tuhka vastu võtma. Ka Piiblis on mitmeid kirjakohti, kus tuhk seostub patukahetsusega (nt Est 4:3, NI 2:10).

Paastu pikkus on alates 7. sajandist 40 päeva (välja arvatud pühapäevad), et see sarnaneks Kristuse paastuga. Kuid juba 4. sajandist on teada, et ristimise ettevalmistusena kasutati 40-päevast paastuaega.

Katolikus traditsioonis saadi tuhk eelmisel aastal palmipuudepühal kasutatud pühitsetud palmiokste või nende asenduspuude põletamisest. Just katoliku kirikus on tuhkapäev oluline kirikuaastapüha. Tuhk sümboliseerib ainet, millest inimene on tehtud ja milleks ta maine keha ka pärast surma saab. Juba varakristlikus traditsioonis on tuhk karistuse ja sellega seotud kahetsuse sümbol. Tavatseti segada tuhk ja õli kokku ning seguga teha rist patukahetseja otsmikule hommikusel missal. Risti võisid vastu võtta ka mittekristlased ja kirikust väljaheidatud, sest patukahetsus oli kõikidele. Sageli eelistasid inimesed tuhase ristimärgi jätta terveks päevaks.

Tuhkapäev on Eestis tuntud peamiselt rahvakalendri pühana. Tuhal on kodumajapidamises ja aianduses tähtis roll, seda kasutatakse nii puhastus- kui taimekaitsevahendina. Sellest tulenevalt on tuhk rahvatraditsioonis saanud maagilise tähenduse ka kaitsevahendina kurjade jõudude vastu. Vahel koguti tuhkapäeva tuhk kokku, et seda arvatavalt erilise väega kaitsevahendit peenardele ja taimedele puistata.

Tuhkapäevaga on seotud mitmeid tavaid, mida tohtis või ei tohtinud teha. Näiteks oli soovitatav tuhkapäeval pesu pesta, et pesu alati ilus valge tuleks. Teisalt ei tohtinud aga tuhkapäeval juukseid kammida, sest siis pidavat kõõm pähe tulema ja juuksed tuhmiks minema.

Ka vara üles tõusmine ja vara magama minemine olid soositud, et virkus ikka küljes püsiks.

Tuhkapäeval ja sellele eelneval vastlapäeval oli mitmeid vastanduvaid kombeid, mis ka erinevate maade traditsioonides varieerusid. Näiteks pilgati vanatüdrukuid Eestis vastlapäeval, Saksamaal aga hoopis tuhkapäeval. Venemaal aga tuntakse tuhkapäeva väga vähe või peaaegu üldse mitte, mis tuleneb erinevast paastuaja alguse arvutamisest. Idapoolsetes ortodoksi kirikutes algab paast esmaspäevaga seitse nädalat enne ülestõusmispühi.

Vastlapäeva lustlikkus ja tuhkapäeva tõsidus vastanduvad ning tuleb meeles pidada, et kristlikus traditsioonis annab tuhkapäev vastlapäevale põhjuse, mitte vastupidi.

Hilisemast tuhkapäeva kombestikust leiab tuhapoisi või -tüdruku tegemise ja selle ukse taha jätmise, et laiskus teise majja läheks. Tuhkapäev on üks viimaseid pühi enne kevadiste õuetööde algust ning seetõttu on loogiline, et töökuse või laiskusega seotud kombeid ja uskumusi sellega seostati. Teada on ka nn kärbspulkade tegemine ja teiste ukse taha jätmine, et putukaid oma majas vähem oleks.

Igasugused külaskäigud olid vanarahval samuti seotud ebausuga. Näiteks ei soositud naiste külla tulemist tuhkapäeval esimese asjana. Seetõttu visati külalistele tuhka jalajälgedesse või riitele, et halba eemale peletada.

Tuhkapäeva toitude kohta teatakse mitmesuguseid kombeid. Osades piirkondades pidi leiba küpsetama, teistes aga just küpsetamata jätma. Odrakarask ja odrakuklid või odrapuder olid aga kõige tavalisem paastuaja alguse toit, mida küpsetati või keedeti kas tuha peal või tuha sees. Rannarahvas läks tuhkapäeval üle kalatoidule. Tavalised olid ka tuhapannkoogid, kuigi neid küpsetati tavapärasel moel. Paljud toidud said ette tuha-nimetuse vaid päeva pärast.

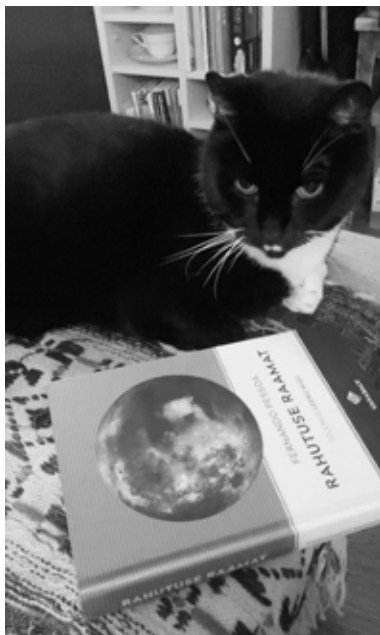
Tuhkapäevast rääkides tuleb alati rääkida ka paastuaja algusest. Toidust hoidumine paastu ajal on kõige sagedasem ja tuntuim paastumise viis. Kirik rõhutab aga veelgi enam vajadust endasse vaadata ning paastuaeg veeta patukahetsuses, alandlikkuses ja meeleparanduses. Igasugused pidustused tuleb teha vastlapäeval või jätta paastuaja järgsesse aega. Paastuaeg meenutab meile, et inimene on tühine Jumala kõrval ning alandlikkus ja ohvrimeelsus saavad tulla õnnistuseks. Kuigi tuhk on patukahetsuse sümbol, tähistab see ka Jumala halastust ja andestust neile, kes oma tegusid kahetsevad.

Pilt: www.freepik.com, Image by storyset

RAHUTUSE RAAMAT

kultuurielamusi vahendab Imbi Arro

Osa inimkonnast naudib tegutsemist ja inimeste keskel viibimist, teine osa aga eelistab veeta aega omaette mõtiskledes. Bernardo Soares, abiarveametnik Lissaboni linnas, kuulub kindlasti viimaste sekka. Täpsustuseks peab küll lisama, et ta mitte ainult ei mõtiskle, vaid ka kirjutab. Kirjutab igal õhtul oma üüritoas, mille ta on sisustanud moel, mis võimaldab *väärikalt tüdimust tunda*. Ja tüdimust tunneb see üksildane hing, elu kõrvalt vaatleja, *võõras elu võõrastemajas*, tõesti. Kuigi tundlik ja teravapilguline inimloomuse tundja ning enda sisemaastike uurija, ei valda ta *tegelikkuse keelt*. Parim paik, kus viibida, on unelused ja kujutlused. Tegelikkus on kurb, kibe, labane, põlatav, absurdne... Inimesed? *Üksindus masendab, seltskond rõhub*. Kas ta on aga lootusetu pessimist? Ei, ta leiab lohutusi, ja neid on palju: on sinine taevastäiusliku pilvega, on kerges tuules laperdav pesu nõõril, on mõni mälestus, igatsus, lootus. Ja on *eikellegi naeratus eimillegi aknal, mida ihkame siis, kui koputame omaenda olemuse uksele nagu kerjused, kes on tegelikult Kristus*.



Bernardo Soares on üks mitmekümnest Fernando Pessoa teisest minast (*Igaüks meist on palju erinevaid isikuid, iseendist koosnev rahvasumm*), üks paljudest isiksustest, kes elas ühe mehe kehas. Fernando Pessoa ise aga on Portugali kirjanik (1888-1935), kes oma eluajal laiemat tuntust ei saavutanud, kuid on nüüd kultuskirjaniku staatusse tõusnud. Olen alati kaasa tundnud loojatele, keda on hindama hakatud alles nende maise elu järel. Pessoa pärand mahajääjatele oli suur puust kast, täis käsikirju. Nende seas ka lõpetamata jäänud "Rahutuse raamat, mille on koostanud Bernardo Soares, abiarveametnik Lissaboni linnas". Raamatusse on kokku pandud 500+ fragmenti, mida võib lugeda endale sobivas järjestuses. Lugeda tuleb aga aeglaselt, vähehaaval ja eelarvamusteta enda sisse vaadates.

Mina omandasin raamatu jõuluvana kingikotist. Ta oli ilmselt pealtkuulanud, kui enne jõule tütrega raamatupoes asuvas kohvikus käisin ja raamatuletil seda raamatut nähes ütlesin: "Selle pean ükskord ostma."

TÄNU- JA EESTPALVED

Jeesus ütles: „Valgus on veel pisut aega teie seas. Käige, kuni teil valgus on, et teid ei tabaks pimedus. Kes käib pimeduses, ei tea, kuhu ta läheb.“ Jh 12:35

PALVE

Issand Jumal, ärata meie südamed, et me Sinu päästvatel tegudel meie keskel sündida laseksime ja Sinu armastuse sõna rõõmuga vastu võtaksime.

TÄNUPALVED

Kallis Jumal!

Tänu Sulle elu eest, mille Sa meile oled andnud. Tänu Sulle, et võime usaldada oma teekonna siin maailmas Sinu hoolde! Tänu iga hetke eest, mil tunneme ennast Sinu poolt hoituna, armastatuna, juhatatuna.

Tänu Sulle iga uue päeva eest, iga õnnistatud hetke eest koos Sinuga!

EESTPALVED

Armas Jumal!

Palume kõikide inimeste eest maailmas, kes kannatavad puuduse, sõdade, vägivalda, ebaõigluse ja haiguste tõttu. Ole sina nende lohutaja ja teejuht nende kannatustes!

Palume rahu eest maailmas, palume Sinu rahu kõikjale, kus seda tarvis on. Juhata kõiki oma lapsi, et nad oskaksid olla rahutegijad kõikjal, kuhu nad lähevad!

PS! Kui koged Jumala vastust oma palvetele, siis palun jaga oma TÄNUPALVEID siin ajalehes, et julgustada teisi.

Samuti võid julgelt saata oma EESTPALVESOOVE, et ka teised koguduse liikmed saaksid sinu eest palvetada.





Sel korral tulevad tutvustamisele mäed Uues Testamendis.

Mäejutluse mägi - mägi kuskil Geneeetsareti järve lähisel, kus Jeesus andis rahvale õpetusi, millest on kokku pandud tema Mäejutlus (Matteuse 5-7). Pole kindel, milline mägi see täpsemalt oli, kuid arvatavale mäele on püstitatud Õndsakskuulutamise kirik.

Taabori mägi - arvatakse, et see on mägi, millel Jeesuse jüngrid Peetrus, Jaakobus ja Johannes tunnistasid Jeesuse kirkastumist Moosese ja Eelija juuresolekul (Mt 17:1-9). Tänapäeval asuvad seal apostliku õigeusu ja rooma-katoliku kirikud. Taabori mägi on Naatsaretist umbes 12 km kaugusel. Mäge on mainitud ka Kohtumõistjate raamatus, kus selle mäe juures toimus lahing.

Õlimägi - mägi Jeruusalemmas, mis on seotud mitmete pühadega, mida me tänapäeval tähistame seoses Jeesuse eluga. Palmipuudepäeva sündmuste ajal sisenes ta just sealtpoolt linna. Suure Neljapäeva õhtul käis Jeesus Ketsemani aias palvetamas, enne kui roomlased ta vangistasid. Usutakse, et just sellelt mäelt võeti Jeesus taevasse (taevaminemispüha). Õlimägi asub Jeruusalemma ja Betaania vahel ning Jeesus käis mitmeid kordi seda teed.

Lisaks asub seal Kõigi Rahvaste kirik ja arvatavasti prohvetite Haggai, Sakarja ja Malaki hauad. Samuti arvatakse, et sinna on maetud Neitsi Maarja.

Õlimäe nimi tuleb mäel kasvavatest oliivipuudest, mille viljadest õli valmistatakse. Mäge on mitmel korral mainitud ka Vanas Testamendis.

Kolgata - koht tee ääres, kus Jeesus ja kaks kurjategijat risti löödi. Tihti kirjeldatakse Jeruusalemma minekut kui "läks üles Jeruusalemma", linn oli ehitatud Moria mäele. Kolgata nimi tuleb sellest, et selle kuju meenutas pealuud. Praegusel ajal asub see mägi Püha Haa kirikus.

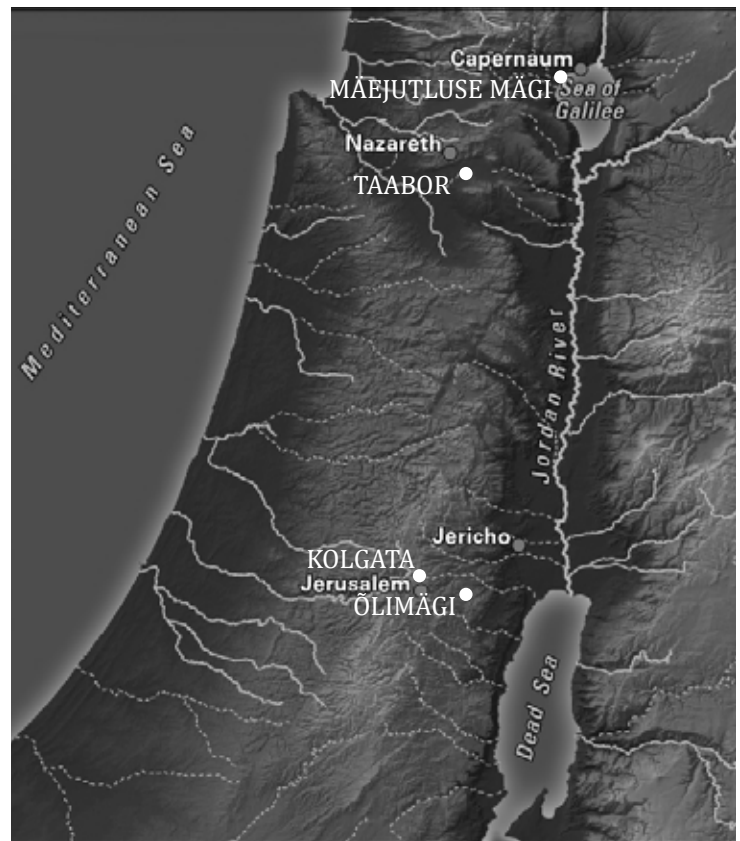
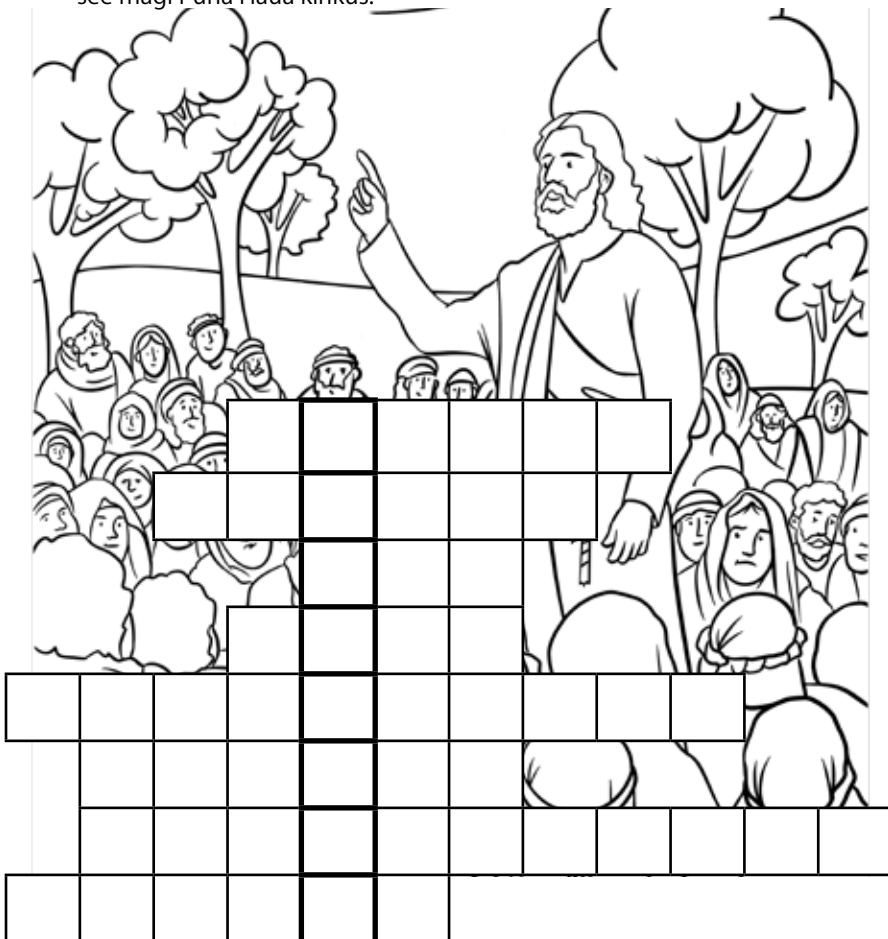


Foto: <https://www.bibleodyssey.org/map-gallery/jordan-river-map/>



Leia puuduvad sõnad Mäejutlusest (Mt 5:3-10). Lahenduseks saad ülevalt alla sõna, mis on Piiblis väga olulisel kohal.

„Õndsad on need, kes on ... vaesed, sest nende päralt on taevariik.

Õndsad on ..., sest neid lohutatakse.

Õndsad on tasased, sest nemad pärivad ...

Õndsad on need, kellel on nälg ja ... õiguse järele, sest nemad saavad küllaga.

Õndsad on ..., sest nende peale halastatakse.

Õndsad on ... südamed, sest nemad näevad Jumalat.

Õndsad on ..., sest neid hüütakse Jumala lasteks.

Õndsad on need, keda ... pärast taga kiusatakse, sest nende päralt on taevariik."

Värvipilt: <https://sermons4kids.com/activities/sermon-on-the-mount>

Sest Jumalale, kelle päralt on kõik ja kelle läbi on kõik, oli kohane, et ta teeks kannatuste kaudu täiuslikuks nende pääste Rajaja, selle, kes viib kirkusse palju lapsi. Hb 2:10

KUUKAVA VEEBRUAR 2024

Jumalateenistus armulauaga pühapäeviti kell 15
Perejumalateenistus armulauaga
kuu esimesel pühapäeval (04.02 ja 03.03) kell 12

KOGUDUSES TOIMUB:

P 11.02 kell 12 Lastekirik
N 15.02 kell 12 Elurõõmsad ja tegusad
L 17.02 kell 17 Noorteõhtu norrakatega
P 18.02 kell 11 Mudilaskirik
T 20.02 kell 18 Kohtumisõhtu "Eluleib"
N 22.02 kell 18 Kooristuudio Ellerhein ettevalmistus-
koori kontsert (sissepääs annetusega)

Eine Piibli ja palvega teisipäeviti,
kell 12 kiriku koristamine, kell 13.30 palvus ja kerge eine.
Palvused Taizé lauludega reedeti kell 19.

magdamisjonipood.ee

MAGDA
MISJONIPOOD



TAIZÉ x
tallinn

28.12.2024 — 01.01.2025

VAIMULIKE KÕNETUNNID KOKKULEPPEL:

TIINA KLEMENT – koguduse õpetaja; e-post: tiina.klement@eelk.ee; tel: 5373 0718

ÜLLE REIMANN – koguduse diakon; e-post: mustamae.kogudus@gmail.com; tel: 5664 6029

IMBI ARRO – diakon emeeritus; e-post: imbiarro@gmail.com; tel: 551 7970

Noortetöö juhendaja **Maris Kuldkepp** – e-post: kepamaris@hotmail.com; tel: 5672 6863

Kantor ja Misjonikooriga juhataja **Maarja Vardja** – e-post: maarjavidja@gmail.com

(Liikme)annetused:

Annetuse saaja: EELK Mustamäe Maarja Magdaleena kogudus

Luminor pank, konto: EE311700017002962090 või LHV pank, konto: EE757700771000677814

Luminor pank, konto: EE241700017003221206 (**Mustamäele kiriku ehitamise heaks**)

Koduleht: mustamae.eelk.ee

E-post: Mustamae@eelk.ee ja mustamae.kogudus@gmail.com

Koguduse aadress: Kiili 9, Tallinn 13423

Magda Misjonipood: magdamisjonipood.ee; Facebook.com/magdapood

Ajalehe toimkond: kujundaja **Jaana Maria Unga**, keeletoimetaja **Auli Tohv**



02.02 *Anne Tamberg*

07.02 *Vivian Parker*

10.02 *Gert Koppelmann*

12.02 *Jussi Alakoni*

15.02 *Edik Koppelmann*

17.02 *Raivo Hundt*

18.02 *Imbi Arro*

19.02 *Aare Pärna*

23.02 *Andreas Vebel*

26.02 *Elis Maria Kreutzvald*

